

SLOVENSKI NAROD

znaja vsak dan popoldne, tiskarski nedelje in praznike. — Inzerati do 30 peti vst. a Din 2.-, do 100 vst. a Din 2.50, od 100 do 300 vst. a Din 3.-, večji inzerati peti vst. a Din 4.-. Popust po dogovoru, inzeratni davki posebej. — »Slovenski Narod« veta mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za tuzemstvo Din 25.-. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR Stronmayerjeva 2b. — NOVO MESTO, Ljubljanska c. telefon št. 26. — CELJE: cestno uredništvo: Stronmayerjeva ulica 1, telefon št. 65, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 101. Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.551.

Narodna skupščina in pooblastila vladi

Vladni krogi utemeljujejo nujnost pooblastil s potrebo čimhitreje normalizacije političnega življenja

Beograd, 11. julija. r. Zahteva vlade po širokih pooblastilih, na podlagi katerih bi mogla neodvisno od parlamenta izpreminjati obstoječe zakone, je nalezela v političnih in parlamentarnih krogih na živahne komentarje. Skoro vse razprave se sučejo okoli tega vprašanja, ker je to najvažnejše vprašanje, ki v zvezi z dvajsetimi leti in finančnim zakonom zanima politične kroge. Kakor poroča »Politika«, parlamentarni krogi niso razpoloženi za taka pooblastila, in ne prikrivajo, da bi raje ne videli takih pooblastil v finančnem zakonu.

V parlamentarnih krogih ocenjujejo vprašanje pooblastil z nekakega višjega stališča. Predvsem podčrtavajo v parlamentarnih krogih vladne večine, da vlada dr. Stojadinovića ne zahteva teh pooblastil zaradi tega, ker bi se bala Narodne skupščine ali ker bi hotela skupščino ignorirati. Vlada ima, tako opozarjajo v krogih vladne večine, v Narodni skupščini veliko in zanesljivo večino, tako da lahko računa na sprejetje vseh svojih predlogov, a kar se tiče razpoloženja vladne do Narodne skupščine, je najboljši dokaz, da vlada noče skupščine ignorirati, v tem, da želi njeno sodelovanje kljub mnogim nasprotnim razpoloženjem. V krogih vladne večine po-

sebeno poudarjajo to dobro voljo vlade.

Toda pri vsej pripravljenosti Narodnega predstavništva, da sprejme in odobri spremembe in dopolnitve zakonov, ki jih bo vlada predložila, pri čemer se v glavnem misli na politične zakone, vendar prilike in čas, v katerem živimo, zahtevajo, da se dela naglo in brez velikih debat. Tako utemeljujejo vladne predloge v vladnih krogih, podčrtavajoč pri tem, da je zgodovinska dolžnost in potreba, da se da državi instrument, ki bo omogočil nagel prehod v normalno politično življenje.

V opozicijskih krogih niso tega mnenja in smatrajo, da bi morala vlada vse te zakone in izpremembe izvesti ob sodelovanju Narodnega predstavništva, ki je pomlajeno in prerajeno, voljno sodelovati pri normalizaciji političnih in gospodarskih prilik v državi.

Beograd, 11. julija. p. Zahteva vlade po generalnem pooblastilu, da sme brez sodelovanja Narodnega predstavništva menjati in izpremeniti vse obstoječe zakone, razen ustave, je nalezela v vseh političnih, posebno pa še v parlamentarnih krogih na najživahnejše komentarje. Čeravno Narodna skupščina ne zaseda, vlada v klubskih prostorih ves dan živahno vrvenje. Narodni poslanci raz-

pravljajo samo o tej velevažni stvari

Obširno debatirajo v parlamentarnih krogih o tem, kaj razume vlada pod izrazom »kadar Narodna skupščina ni na okupu«. Dočim so eni mnenja, da bi bila vlada upravičena brez sodelovanja parlamenta izdajati in izpreminjati zakone samo tedaj, če bi bila Narodna skupščina razpuščena, so drugi mnenja, da zahteva vlada tako pooblastilo tudi za primer, kadar Narodna skupščina ne zaseda, to je n. pr. v dobi poletnih parlamentarnih počitnic. V ožjih vladnih krogih podpirajo tako tolmačenje, češ da želi vlada imeti pooblastilo za izdajo zakonov v dobi počitnic, ki pa bi jih naknadno predložila Narodni skupščini odnosen senatu v odobritev. Taka pooblastila imajo vlade samo v dveh državah, to je v Italiji in Nemčiji.

Poslanci izjavljajo da obveza, da bodo glasovali za vladne predloge, ni tako dalekosežna, da bi morali glasovati v naprej za zakone, ki jih bo izdajala vlada brez vsake kontrole in sodelovanja parlamenta.

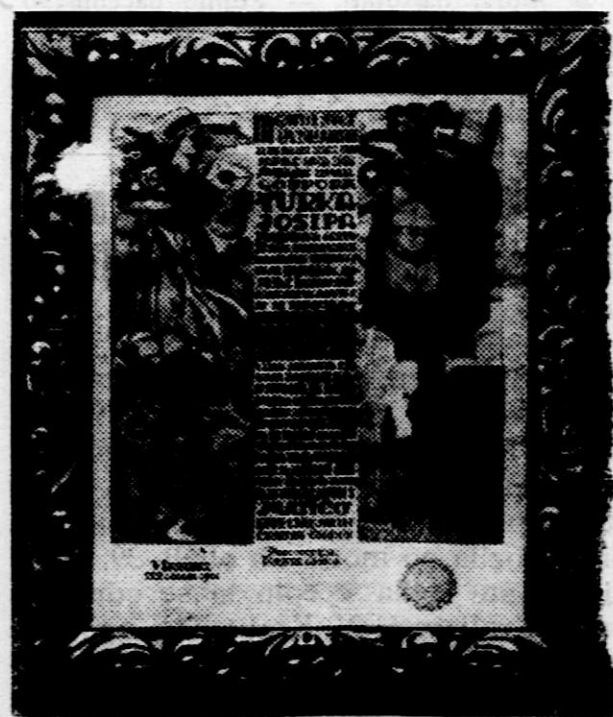
V vladnih krogih pa se kljub temu nadejajo, da se bo razburjenje med poslanci v par dneh poglelo in da bodo v skupščini složno glasovali za predlagana pooblastila.

Železniška proga Hankov-Peking je na več krahov pod vodo. Tudi Jancekjang je prestopil bregove in ponekod prekinil železniški in cestni promet. Poplava je prodrla do mesta Kjukang, katerega severna predmestja so deloma že pod vodo.

Diploma častnega meščanstva Josipu Turku

Ljubljana, 11. julija.

Na današnji seji mestne občine Ljubljanske izročil predsednik dr. Vladimir Ravnihar članu mestnega sveta, zaslužnemu gasilskemu, sokolskemu in komunalnemu delavcu g. Josipu Turku častno diploma, delo akademskega slikarja g. M. Gasparija. Na desni strani vidimo magistratno poslopje, nad njim pa patrona gasilcev Sv. Florijana, na levi grb mesta Ljubljane, nad njim pa mladenko v narodni noši s šopkom v desnici in pismom v levici. Na šopku je številka 70 letnica Josipa Turka, v pismu pa seve čestitke. Diploma nosi napis:

»Mestni svet ljubljanski je na redni javni seji dne 13. marca 1935 soglasno izvolil gospoda Josipa Turka, posestnika, prevoznega podjetnika, mestnega svetvalca in starešino Gasilske zajednice dravske banovine ob njegovi sedemdesetletnici za častnega člana mesta Ljubljane v znak priznanja njegovih zaslug, ki si jih je pridobil za svoje rojstno mesto kot dolgoletni sodelavec občinske uprave, zlasti pa še zaslug na polju gasilstva. V posvečeno tega sklepa izročam gospodu častnemu članu to pismo, ki je vpisano tudi v Matico ljubljanskih častnih članov.« Predsednik mestne občine dr. Ravnihar.

Skupščina učiteljstva dravske banovine

Dopoldne se je pričela banov. skupščina JUU

Ljubljana, 11. julija.

V dvorani Delavske zbornice je danes in jutri V. banovinska skupščina Jugoslovenskega učiteljskega združenja — sekcije za dravsko banovino v Ljubljani. Skupščine, ki se je pričela ob 9. z verifikacijo delegatov, se udeležuje veliko število članstva in delegatov iz vse Slovenije. Pred uradno otvoritvijo skupščine je bila danes še skupna seja predsednikov sreskih društev z upravnim odobom sekcije, na kateri je bil razgovor o tehničnem delu skupščine.

Skupščino je otvoril predsednik JUU gosp. Ivan Dimnik, ki se je uvodoma spominjal tragične smrti Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja ter odredil v počastitev njegovega spomina enominutni molk. Zatem so udeleženci na poziv predsednika vzkliknili mlademu kralju Petru II., nakar je g. predsednik prešel na svoje poročilo. Naglasil je, da so v letošnjem letu vse banovinske sekcije v višji meri usmerjene za skupno delo, ter da so se po triletnih notranjih borbah bolj utrdile. V tem pravcu bo tudi letošnja banovinska skupščina obravnavala v prvi vrsti skupna vprašanja. Ideja sloge in pomirjenja spontano deklarirana kot smer na prošli glavni skupščini, mora značiti združenju program. V vsebini te ideje morajo biti zaporedni vsi atributi za zdravo in krepko družabno življenje učiteljskega stanu. Enotna organizacija vsega učiteljstva Jugoslavije se mora razvijati v tem pravcu da združimo vse zdrave sile svojega stanu h konstruktivnemu delu za dobrobit stanu, šole, prosvete, naroda in države. Danes menda ni treba prepričevati nikogar več, da življenjski interes stanu in šole zahteva eno samo organizacijo za vse učiteljstvo narodnih šol v državi in da se je kot tako izkazalo JUU, poleg katerega ne moremo priznati nobene druge stanovsko politične organizacije učiteljstva. Stremeti moramo za tem, da bo vsakemu zajamčena v združenju po-

polna enakopravnost, svoboda vesti in mišljenja. Kot edina od nas priznana stanovsko politična organizacija pa združenje za svoje delo ni moralno odgovorno samo svojemu članstvu, temveč vsemu stanu. Čut skupnosti in stanovske zavesti nam mora biti prva naloga in pot, ki vodi k notranjemu prepodu učiteljskega stanu. Intelktualno dviganje in izpopolnjevanje članstva se more zrcaliti v nalogi združenja, podpirati vsa stremjenja po temeljitejši splošni strokovni izobrazbi učiteljstva. Odnosi do naroda se morajo zrcaliti v tem, da bo združenje iskalo moralno silo svojim zahtevam v tem, da bodo vse zahteve v skladu z obče narodnimi interesi. Napredek narodne šole mora biti tesno v tej zvezi. Nacionalna smer združenja se mora odražati v konkretnem delovanju ojačenju osebnih stikov za duhovno zblizanje in spoznavanje skupnih vzgojnih nalog učiteljstva iz vseh delov države.

G. predsednik je govoril o mnogih perečih vprašanjih, ki zadevajo učiteljstvo. Kar se tiče šolske političnih vprašanj, namerava uprava posvetiti v prvi vrsti svojo pozornost vzdrževanju šol, ureditvi učnih načrtov za osnovne in višje šole, s katerimi je treba ustvariti vtis narodne jugoslovske šole. V pogledu stanovsko političnih vprašanj pravzaprav značaja je pereče zlasti vprašanje stalnosti na službenem mestu. Pri vprašanjih materialnega značaja je važno vprašanje uredbe draginskih doklad poročenim. Pereče je tudi reforma učiteljske izobrazbe in reforma praktičnih izpitov.

Po predsednikovem govoru, ki je bil veskopi odobran, je sledila volitev odsekov.

Skupščina je nato obravnavala račun za poslovno leto 1934/35. Popoldne ob 14 bodo seje odsekov.

Skupščina se nadaljuje tudi jutri in ves dan. Tajniško poročilo objavimo jutri.

Petorke so se tajno organizirale

Odgovor poslanca dr. Kaludžerčiča na demanti gospoda Jevtića. — Petorke je organiziral ožji sorodnik gospoda Jevtića

Beograd, 11. julija. r. Bivši predsednik vlade g. Jevtić je včeraj demantiral napram novinarjem vesti o snovanju parlamentarnih petork, ki naj bi skrbele, da bi narodni poslanci izvrševali naloge in ukrepe Jevtićevega režima. Narodni poslanec dr. Kaludžerčič je glede na ta demanti izjavil beograjski »Politiki«:

Predvsem izjavljam, da je popolnoma razumljivo, da nosim vso odgovornost za vse, kar sem izjavil o petorkah, ker je vse absolutno točno in resnično. G. Jevtić si domišlja, da bi mi mogel kaj podtakniti, ker pobija stvari, ki jih sploh nisem rekel. G. Jevtić izjavlja, da mi sploh ni znano, da bi bil kdor koli organiziral petorke.

Ugotavljam, da sem v svoji izjavi samo trdil, da je neki narodni poslanec, bližnji sorodnik g. Jevtića nagovarjal narodne poslance, naj vstopijo v organizacijo petork. Ta poslanec je bil Trpko Vukanović. Na moje vprašanje, kak-

šen je odnos teh petork napram klubu in g. Jevtiću, mi je Vukanović odgovoril: da je to tajna organizacija, v kateri se člani drug za drugega ne vedo, da pa ima namen, da z vsemi sredstvi in z vsemi silami drži situacijo za g. Jevtića v klubu in v Narodni skupščini.

Obvestil sem o tem takoj nekatere druge narodne poslance in če bo potrebno, bodo to tudi izpričali. Stoji torej, da je Vukanović nagovarjal narodne poslance, naj vstopijo v to tajno organizacijo petork.

Vprašanje pa, ali je g. Jevtić za to vedel ali ne, se nisem dotaknil. Če je g. Jevtić za to vedel, ni dobro, če pa ni vedel, je še slabše, kajti to pomeni, da so se pripravljale velike stvari brez njega in mimo njega (kakor na primer tudi taborišča in internacije, za katere trdi g. Jevtić, da nič ne ve), a kaj takega bi se predsedniku vlade ne smelo nikdar zgoditi.

Pred obnovo „Orla“?

„Iliriji“ je že odpovedan bivši orlovski stadion, ki ga je imela v zakupu po razpustu „Orla“

Ljubljana, 11. julija. r. Po Ljubljani in tudi na podeželju so se v krogih prijateljev g. dr. Korošca kmalu po evharističnem kongresu razširile govorice, da bo v kratkem prišlo do obnove svoječasno razpuščene telovadne organizacije »Orel«, češ, da je to v zvezi z obnovo starih strankarskih prilik. Te govorice so sedaj dobile potrdilo v tem, da je bil sportnemu klubu »Iliriji« odpovedan stadion. Kakor znano, je bil stadion zgrajen pred leti o priliki orlovskega

leta 1929 je prešel stadion v last posebej osnovanega društva, ki je dalo stadion v zakup sportnemu klubu »Iliriji« za daljšo dobo. Sedaj pa je društvo za stadion zakup odpovedalo in »Iliriji« si bo morala poiskati drugo igrišče, ker bo stadion služil svojemu prvotnemu namenu. Kakor zatrjujejo v krogih, ki so blizu vodstva bivšega »Orla«, bo »Orel« obnoven s posebnim zakonom, ki ga bo izdala vlada na podlagi pooblastil, ki jih zahteva v finančnem zakonu.

Pred važnimi personalnimi spremembami

Beograd, 11. julija. Kakor se govori v krogih slovenske parlamentarne delegacije, se pripravljajo v dravski banovini večje personalne spremembe. Po več prejemih na banovini, o katerih se že dolgo razpravlja, se zarije, da bo reaktiviran bivši poštni direktor Gregorčič. Za ministra novooznanega ministva za pošto ki bo pričelo poslovati 1. septembra, bo po informacijah iz teh krogov imenovan bivši minister in poslanec dr. Bana

Kulovec. Tudi v učiteljskih in profesorskih vrstah se pripravljajo večje spremembe, ki bodo izvršene še pred prihodnjim šolskim letom. Iz Ljubljane so že prispeli tozadevni predlogi, sestavljeni na sestanku zaupnikov iz vrst prijateljev dr. Korošca.

Poplave na Kitajskem

London, 10. julija. AA. Reuter poroča iz Hankova, da je reka Rumena reka prestopila bregove in preplavila vso pokrajino. Ves promet je prekinjen.

Abesinija se pripravlja na vojno

Abesinske čete so se začele pomikati proti meji. — Italija bo poslala nad nje 400.000 mož

London, 11. julija. AA. V Abesiniji je zavladala prava pravcata vojna atmosfera. Vsa tuja podjetja, ki so doslej zalagala Abesinijo z orožjem, strelivom, življenjskimi potrebščinami in drugim blagom, odklanjajo sleherne dobave na kredit. Zato je poslovno življenje popolnoma zastalo.

V okolici vlade v Addis-Abebi je nastalo veliko vznemirjenje zaradi vesti, da se je pričela italijanska vojska, ki je bila doslej utaborjena okrog Massaua, Asmare in Mogadiscija, pomikati proti eritrejskim in somalijskim mejam. Neki višji funkcionar abesinskega zunanjega ministrstva je izjavil, da pričakuje vlada od trenutka do trenutka italijansko napoved vojne. Vsekakor se bo Abesi-

nija branila z vsemi sredstvi in se ne bo udala. Zaradi pohoda italijanske vojske proti abesinskimi mejami pa je vrhovno poveljstvo abesinske vojske nemudoma izdalo celo vrsto odredb za koncentracijo abesinskih čet na meji.

London, 11. julija. AA. Na današnji seji angleške vlade ima pasti odločitev o nadaljnjem stališču, ki naj ga zavzame vlada napram najnovejšim dogodkom v italijansko-abesinskem sporu. V vladnih krogih prevladuje mnenje, da bo postal spor vedno večjega pomena tudi za razvoj evropskih političnih problemov. Na seji bodo razpravljali tudi o ekspozeju, ki ga ima zunanji minister Samuel Hoare jutri podati na s. j. spodnje zbornice.

Turneja waterpolo reprezentance

Ljubljana, 11. julija.

Jutri dopoldne ob 9.30 potuje skozi Ljubljano jugoslovenska waterpolo reprezentanca. Reprezentanca sestavljajo moštvo dubrovniške »Juga« in vratar Mihočinović splitskega »Jadrana«. Jug je napravil zelo nesportno gesto, ko je zagrozil, da ne postavi v reprezentanco nobenega svojega igrača, ako bo savez postavil v moštvo igrače drugih klubov. Klubi zelo zamerijo savezu, da je pristal na zahtevo Juga, ko imata Ljubljana in Sušak tudi dobre waterpoliste. Ljubljana je celo ponudila prosto prehrano in bivanje, ako bi reprezentanti v Ljubljani trenirali, kar pa je Jug odklonil iz povsem nerazumljivih vzrokov.

Reprezentanco vodita predsednik Juga Nardelli in član saveza Stane Stergar. Moštvo se bo najprej ustavilo v Magdeburgu, kjer bo Jug odigral z Magdeburger SC 1896 eno ali dve tekmii in bo nato skupno odpotoval z nemško

reprezentanco v Bruselj, kjer se bo 25. t. m. pričel mednarodni waterpolo turnir za Klebelsbergov pokal, ki ga bo svečano otvoril belgijski kralj. Jugoslavija igra 25. t. m. s Francijo, 27. s Švedsko, 28. z Nemčijo, 29. z Belgijo in 31. z Madžarsko. Po končanem turnirju bo naša reprezentanca odpotovala v Francijo in bo 2. avgusta nastopila v Tourcoingu, 4. avgusta pa v Parizu na meddržavni tekmii s Francijo. Reprezentanco so povabili tudi v Lyon i Marseille, kar pa je moral savez zaradi preobremenitve plavalcev odkloniti.

Draško Wilfan, znani jugoslovanski rekorder v prostem in hrbtnem plavanju, ki nastopa letos za Ilirijo, je vložen prošnjo za sprejem v jugoslovanski državljanstvo.

London, 10. julija. V nedeljo popoldne nastal v eni največjih ladjedelnic v vzhodnem Londonu požar, ki je zavzel velik obseg. Gasilci so vso noč gasili in jedva jim je uspelo, da so rešili sosedne objekte. Velika ladjedelnica je docela pogorela in znaša škoda okoli milijona funtov.

Po sledovih »omikanih« Hunov Nekaj potrebna zgodovine Verduna. — Mesto sredi troneh človeških kosti že zopet pleše

Ljubljana, 11. julija.

V Verdunu smo. Niti opazili nismo, kdaj smo se spustili s sednjega griča v verdunsko kotlinjo. Kakor v kotlu leži mesto, od vseh strani obdano z griči, ki bi bilo bolje, da so se pogrezili v zemljo, preden je bila zgrajena v kotlini med njimi prva hiša. Verdun sam po sebi bi bil navadno provincijalno mesto, kakor je pri nas Kranj ali Kamnik, da ne leži v strateško silno važni dolini sredi gričev, ki so kot ustvarjeni za utrdbne in opazovalnice v vojni. Kot naravna trdnjava je Verdun predstraža Pariza in v tem leži glavni vzrok, da so navahili Nemci nanj s tako silo.

Verdun od reki Meuse je eno najstarejših francoskih mest. Prvotno je bil galska, pozneje pa rimska trdnjava pod imenom Virodunum Castrum. Leta 843 je bila podpisana v tej trdnjavi važna pogodba, po kateri je pripadlo mesto ob razdelitvi karolinške države kraljevinu Lotarijski. Od leta 870 do 879 je pripadalo mesto Franciji, leta 923 ga je pa dobila germanska država. Postalo je z okolico grofija in gospodarilo so v njem najprej dedni grofje, pozneje pa cerkveni knezi in škofje. V 10. stoletju je odstopil verdunski grof svoje pravice škofu Haimonu Verdunskemu, toda grofovi dediči škofu teh pravic niso hoteli priznati. Pozneje so se uprli škofom tudi meščani in se po krvavih bojih sredi 13. stoletja otreli njihove oblasti. Francoski kralj Henrik II. je zopet zasedel trdnjavo Verdun leta 1552 in ji dal državljanske svoboščine.

Po prvotni legi in zgodovini je Verdun prototip trdnjave. Leži na ozemlju sovražnih vpadov in je bil vedno važna vojaška postojanka, kar se mu pozna še zdaj po debelih obrambnih zidovih in močni utrdbi sredi mesta. V polkrogu se vrste pred Verdunom griči, izpremenjeni v utrdbne. Od leta 450, ko je zapustil Attila za seboj kakor »po divjih praščih in divjih živalih razrito polje«, je preživel Verdun najmanj deset obleganj. Znani sta posebno obleganja v letih 1792 in 1870. Med obleganjem leta 1870 so Nemci trikrat obstreljevali mesto. V oktobru istega leta je padlo v mesto v 55 urah okrog 25.000 nemških granat. Gornje mesto in trdnjava sta hudo trpela. Vsa prejšnja obleganja in razdejavanja skupaj pa še daleč ne odtehtajo grozot, ki jih je videl Verdun z okolico med svetovno vojno. Divji Huni daleč zaostajajo za »omikanih« in civiliziranimi Huni naših časov. Zgodovina pravi, da je pustil kralj Hunov Attila okrog Verduna za seboj zemljo, kakor da so jo razrili divji prašči. Pojdite na griče okrog Verduna zdaj in videli boste, da dela človek prosvetljenega 20. stoletja Attili in njegovim tolpam vsa čast. Divji prašči se naj kar skrijejo pred modernim človekom. Menda se zgodovina tudi v človeški podivjanosti in posurovelosti ponavlja.

V hotelu »Vauban« smo imeli naročeno kosilo. Postregli so nam zelo dobro. Baje smo bili prvi izletniki iz Jugoslavije, ki so si v skupini ogledali verdunsko bojišče. Tudi če ti niso podrobno znani dogodki iz svetovne vojne in če sam nisi bil na bojišču, to mora ime Verdun pretežiti. Kri je tekla tudi drugod, vsa bojišča so videla strahote divjanja in pustošenja v zver izpremenjene krone stvarstva, toda toliko in tako nepopisnih, kakor Verdun, pač nobena. Razumljivo in človeškemu srcu bližje bi bilo, če bi bil ostal Verdun po vseh teh grozotah pogreznjen v molk in tišino, da bi stal zatopljen in strmeč nad krvoločnostjo kulturnega človeka kot en sam ogromen spomenik padlim mučnikom.

Pa ne stoji tako. Življenje v mestu gre svojo pot, ljudje se rode in umirajo, uživajo sladkosti in prenašajo tegobe življenja kakor da se ni nič zgodilo. Mrtvi jim celo pomagajo živeti. Legendne spletaje in resnične zgodbe pripovedujejo o njihovem življenju in junstvu, spomine na njihovo brezmejno trpljenje in umiranje prodajajo tujcem, razrito zemljo po bojiščih jim razkazujejo, za izkupiček in napitnino se pa zabavajo po pivnicah in plesiščih. Ljubezni in denarja želna dekleta smo slišali peti v kavarni. Prepevala so tisto znano: »Adieu, mein kleiner Gardeoffizier, adieu, adieu...!« Verdun in nemški »šlager«! Še Attila bi zardel od sramu, če bi vstal iz groba. Te svetelne svobodne ljubezni pa ne zarde. Saj tudi francoski vojni dobilkarji niso zardevali, ko so dobavljali preko svojih čednih bratcev v Nemčiji nemški armadi topove, da so bruhali jeklo na francoske vojaške. Tudi s patrijotizmom je dovoljena kupčija — seveda proti proviziji tistim, ki jo dovoljujejo.

Po kosilu je nas čakal ogled bojišč. Kdor ima slabe živce in mehko srce, naj ne hodi v Verdun. Naj ne hodi? Nasprotno, Lurd kristjanov, Mekka mohamedanov, največja božja pot vseh veroizpovedi postani Verdun, da se bodo

omehčala okamenela srca in vrnila človeku izgubljeno razsodnost. Na to božjo pot naj bi hodili posebno še vsi tisti, ki poznajo in časte samo eno božanstvo — zlato tele. Morda bi jih pretreslo, če se jih sploh še drži kaj človeškega. Mi še nismo bili romarji, ko smo sedeli na mizi v hotelu, postali smo pa takoli, čim se je začela cesta pred nami dvigati na prve griče pred mestom. Pod orjaškim svetilnikom nad strahotno skladišnico človeških kosti smo videli malo pozneje iz belega marmorja izklesan lik molčelice, žalujoče matere. Kiparka Berthe Girardot je izklesala svoj lik v spomin na svojega sina letalca, ki je na bojnem polju brez sledu izginil. Nikoli ne bom pozabil tega kipa. Neizmerna bol in udanost v strašno usodo sta razliti po materinem obličju, vsa njena čudovito mirna postava izžareva nepopisno bolelost in neizgovorjeno, a tem glasnejšo prošnjo, naj vse utihne in obmolkne, da ne bo niti najmanjši šelest motil večnega sna padlih mučnikov. V levi roki križ, kazalec desnice na ustih stoji ta pretresljivo tihi in na vse vesoljstvo kričeči simbol trpeče matere pri vходу v veličastno svetišče verdunskih žrtve.

Vse verdunske griče bi zgnel v visoko goro in na vrh bi postavil ta simbol samo sebe žrtvujoče matere, da bi še narava utihnila pred njo. Vse, kar je kdaj čutilo krvaveče, ljubče materino srce, vse preplakane ure in prečute noči, vsa veličina materinskih ljubezni,

vsa veličastnost materinih žrtve za otroka, je izražena v tem liku. Samo umetnica mati, ki je izgubila ljubljeno sina edinca, pa niti njegovih kosti ne more najti, da bi jih pokopala, more izklesati umetniško tako globoko občuten lik. In ta lik naj bi se dvignil visoko nad vse Verdune, kar jih je kdaj bilo in kar jih je bo na tej nesrečni zemlji, da bi zbral okrog sebe vse matere in jim v svoji grozni molččnosti zaklical, naj nehajo roditi sinove za klavnice. Čujte njen klic, matere, položite tudi ve kazen svojih desnic na usta, da ne bo noben glas motil valih sinov, spošthi večno spanje po bojnih poljanah in pod belimi križi!...

Ni bilo treba videti iz marmorja izklesane Berthe Girardotove in kazala na njenih od bridkosti onemelih ustih. Obmolknilo smo sami brez njenega svačila. Groza te obide, še preden zagledaš od granat in min razrito zemljo, da bi zakričal in iztisnil iz sebe vse to, kar se ne da povedati z besedo, pa ne moreš. Ne vidiš še največje njive belih križev in visokega svetilnika nad njimi, a že se ti krči srce. Druga reka Meuse bi tekla skozi Verdun, če bi se bila zila po verdunskih krvavih poljanah prelita kri s solzami, preliti pa padlimi mučniki, v novo strugo, ravno, vse ovire premagujočo, vsem viharjem kljubujočo. Pa so usahnile solze in kri se je posušila, da lahko poje nališpane svedčnice razvrat tam doli v mestu: »Adieu, mein kleiner Gardeoffizier, adieu, adieu!...«

Pred nami je Fort Souville...

J. Z.

Meščanska šola na Jesenicah Uspešen zaključek šolskega leta. — Prenatrpani razredi

Jesenice, 10. julija.

Državna meščanska šola na Jesenicah je letos prvič izdala službeno izvestje v zelo lični in pregledni brošuri. Iz njega je razvidno, da je na tem šolskem zavodu v minulem šolskem letu poučevalo 17 učnih moči in sicer 13 nastavnikov in 4 honorarni. Med šolskim letom sta bili na šoli dodeljeni dve novi učni moči in sicer g. Costa Anton, absolvent višje pedagoške šole in gđ. Zigon Ljudmila, nastavnica za matematiko, fiziko in kemijo. Poleg tega so v sredi šolskega leta pričeli poučevati na šoli trije honorarni učitelji in sicer g. dr. Kogoj higieno, g. Zemljik Gabrijel in ga. Klavara Nada telovadbo tedenske po šest ur.

V minulem šolskem letu je bilo na zavodu vpisanih 355 učencev in učenk. 30 učencev in učenk je šolsko leto dovršilo z odličnim, 151 s prav dobrim, 79 pa z dobrim uspehom. Popravni izpit ima 76 učencev in jih mora zopet ponavljati, 3 pa so ostali neocenjeni. K završnemu izpitu se jih je prijavilo 39, od teh ga je napravilo z odliko 11, 21 s prav dobrim uspehom, z dobrim 5, popravni izpit pa ima še po en učenec in učenka. Koncem šolskega leta je inšpiciral šolo ministrski odposlanec g. Goršek Josip, ravnatelj meščanske šole v Trzinu, ki se je o vodstvu šole in učnih uspehih pohvalno izrazil. — Vkljub temu, da so bile meščanski šoli v minulem letu dodeljene nove učne moči, vendar pouk še ni popoln, ker manjka še vedno učiteljev, ki bi poučevali francoščino, stenografijo in zborovne petje.

Na novo se je v I. razred na l. 1935-36 vpisalo 142 učencev in učenk, tako da je še

sedaj, ko vpisovanje še ni zaključeno, vpisanih 375 učencev in učenk, torej 20 več kot minule leto. Ze sedaj je v IV. razredu vpisanih preko 50 učencev, ki se bodo gnetli v sobi, ki meri 8x6 m. Da taka prenatrpanost učencev in učenk, ki so stari od 14 do 17 let na tako tesnem prostoru ne vpliva tako v moralnem in vzgojnem pogledu najbolje, je samo ob sebi umevno.

Spricho vedno večjega dotoka mladine z revirja in podeželja na meščansko šolo je nujno potrebno, da se poslopje iste čimprej razširi. Ze sedaj, ko so trije razredi honorarni v poslopju osnovne šole, pouk radi delive silno trpi. V bodoče bo to še vedno hujsje, ker osnovna šola sama nujno rabi prostore zase in je še vprašanje, če bo v predstojećem šolskem letu mogla odstopiti meščanski šoli te razrede, kot jih je do sedaj. Da se bo v bodoče gnetlo v vsakem razredu od 40 do 60 oseb, bo neizdržno za mladino in za učne moči.

Šola je pred kratkim dobila nov službeni naziv. Odslej se bo imenovala Državna meščanska šola dr. Franceta Prešerna. S tem je bil počaščen spomin največjega slovenskega pesnika, ki je bil rojen v okolici te šole v idilski vasi Vrbi.

Meščanska šola v največji meri vrši svojo nalogo. Ona daje proletarski mladini praktično vzgojo v lepo zaokroženi celoti. Čim večje naloge se stavlja jo novodobni mladini na poti v življenje, tem večji je pomen in delokrog meščanske šole, ki naj dā mladini vse, kar zahteva in narekuje sedanjost. Denar, izdan v šolske namene, je najbolj plodonosno naložen.

kjer so telovadci Sokola I kot gostje pokazali nekaj težkih, a lepih vaj na drogu. Domači člani so nastopili na bradli, ki jim pa gotovo ni najljubše orodje. Istočasno so skakali naraščajniki preko konja.

Celoten uspeh je bil dober. opozoriti moramo samo, da smo pogrešali ženski naraščaj, ki bi moral nastopiti. — Zupno načelnstvo.

(Objava tega članka se je zakasnila zaradi meznega gibanja grafičnega delavstva v Narodni tiskarni.)

Dva Ljubljanačana utonila v morju?

Ljubljana 11. julija.

S Sušaka nam poročajo, da sta prispeela 28. junija z avtomobilom iz Ljubljane tja bančni uradnik Franjo Tadej in trgovski pomočnik Josip Ude. S seboj sta pripeljala zložljiv gumijast čoln, da bi se vozila po morju ob obali. 29. junija zjutraj sta sedla v čoln in se odpeljala proti Kraljevcu. V Kraljevcu pa nista priveslala in tudi na Sušak se nista vrnila. O tem so bile takoj obveščene naše oblasti, ki so začele pogrešane letoviščarja iskati, toda brez uspeha. Ker je bilo tistega dne morje zelo razburkano, so se začeli takoj bat, da se jima je čoln prevrnil in da sta utonila. Takoj so ju začeli iskati in ker ju niso mogli najti, so začeli iskati njun čoln. toda ob naši obali ga ni bilo. Pač so pa našli čoln italijanski ribič blizu otoka Cresca. Čoln je bil prevrnil. Iz tega sklopa jo, da sta Ude in Tadej utonila.

Ker primerek Tadej pri nas ni običajen, smo se informirali, ali je sploh v Ljubljani bančni uradnik s tem imenom, pa so nam odgovorili, da ga v vrstah

Društvena banka Praktičen nasvet za olajšanje plačevanja kulturnega davka

Ljubljana, 11. julija.

Uredniški krogovi smo prejeli: Če premisljujem o tugeh naših dni, ki se v praksi javljajo pri nas vseh, ki se hojemo med duševne delavce, v nesorazmerni med dohodki in izdatki, prihajam do prepričanja, da izvora teh tveg ne smemo iskati le v splošni denarni krizi. Na kratko povedano: za svoje osebo bi se moral prilagoditi krizi, če bi se izpustil v okolice mesta, če bi odpovedal članstvo v vseh društvih, če bi odpovedal vse časopise in revije, če bi ne obiskal nobenega koncerta, niti gledališča, niti razstav, še manj pa kavarne in gostilne. Kaj bi bilo, če bi vsak Slovenec se napravil malo nerodno premišljevanje... Saj bi nam bilo življenje predpotopega človeka brez zmisla, ko smo že tako srečni — ali nesrečni — da živimo v vsehokulturnem XX. stoletju. Bolj koristno je premisljevati o tem, ali ne bi bilo vendar mogoče najti način, da bi po načelu sigege volka in cele koze prebrodili dobo pomanjkanja gotovine.

Poleg denarne krize namreč pritiska na vsakogar večja ali manjša neurejenost pri domačem knjigovodstvu.

Vsekdo nima niti časa niti sposobnosti, da bi venomer delal bilance in vsak hip prihajajo nepričakovani izdatki, ki nas postavljajo vedno pred nove, skoraj nepremostljive računске naloge. Mislim tu specialno na prostovoljni davek v obliki društvenih članarin in časopisnih naročin.

Imam toliko in toliko rednih mesečnih dohodkov. 10% teh dohodkov sem pripravljen žrtvovati za imenovane namene ter bi jih za silo utrpel, če bi jih mogel odšteti vsakega prvega, ko prejmem plačo. Ali glej ga spaka, baš prvega ni zaveda aktualna. A sredi meseca poteka seveda inkasanti: »Dolgujete za 6 mesecev naročnino« ali še pozneje pride dopis: »Ker niste še poravnali naročnine za leto 1934, smo prisiljeni...« in tako dalje. Kar nasekrat moram odšteti oni denar, ki ga žena hrani za trg.

Sem pa tudi funkcionar v tem in tem društvu. In celo blagajnik. Lepe namene ima to društvo in predsednik je razvil na občnem zboru nadepolnive načrte za bodočnost. Ali kako priiliti člane, da plačajo svoje skromne pristojbine? Samo 5 Din na mesec, saj je to malenkost, smo rekli, ko smo društvo ustanovljali. A jaz, blagajnik moram terjati 60 Din, tudi 120 Din za dve leti, tega pa člani ne zmorejo. Seve, če bi imelo društvo svojega inkasanta ali če bi jaz hodil vsakega prvega od člana do člana, potem bi morda šlo. A to je neizvedljivo.

Dve smrtni nesreči

Maribor, 11. julija.

V Vidoneli pri Murški Soboti je te dal utopil v potoku dvehletni Janeček Šlemar, ki se je igral s svojima dvema bratcema. Vsi trije so lovili metulje. Mali Janeček je stal na ozki brvi in stermoglavil v potok, kjer je bilo komaj 15 cm vode. Starejša brata nista opazila, da je Janeček izginil, ker pri padcu ni kričnil. Oba sta mislila, da se deček igra ob potoku. Šele čez pol ure sta brata opazila, da je njun bratec mrtve. Obvestila sta o nesreči ljudi na bližnji nji, ki so skušali Janečka oživeti, a vse njihov trud je bil zaman.

V nedeljo okrog 19.30 je vdova, 79 letna Alojzija Ungerl iz Zgornjega Jakobskega dola pri Sv. Marjeti ob Pesnici, padla pod roko težak voz, natovoren z drvmi in je še istega dne umrla. Pokojnica se je vračala s travnika in je nosila na glavi košaro trave. Na strmim klanecu ji je prišel naproti hlapac Rudolf Habinger z vozom, natovorenim z drvmi. V tem hipu je starki padla košara pred voz. Starka je hotela košaro rešiti in se je sklonila, pri tem pa izgubila ravnotežje in padla pod voz. Prednji kolesi sta šli starki čez glavo, noge in hrbet, med tem ko sta jo zadnji kolesa vlekle še kaka dva metra naprej. Ker so bile poškodbe smrtno, je starka čez eno uro izdihnila.

SPORT

V nedeljo dne 14. t. m. prvenstvena tekma
Sloga : Korotan.

Belordeči so preteklo nedeljo z zmago (5:1) v Domžalah eliminirali iz borbe za vstop v podzvezno ligo tamoljšnega Dika (s celotno gol-diferenco 12:1) in se s tem kvalificirali za nadaljnje tekmovalje, v katerem odigrajo dvojce tekem s prvakom ljubljanskega drugega razreda in sicer prihodnjo nedeljo, to je dne 14. t. m. v Kranju in st. t. m. v Ljubljani. Letošnji prvak, SK Sloga, je gostoval pri nas o velikonočnih praznikih in zmagal — z nekoliko sreče sicer — nad nekompletnim Korotanom z 1:0. V nedeljski tekmi si bosta stali nasproti kompletni moštvini in za dosego cilja gotovo zaigrali po svojih naj-

bančnih uradnikov ne poznajo. Morda tme ni točno ali pa ne gre za bančnega uradnika. Obrnili smo se tudi na policijo, pa so nam odgovorili, da Tadej in Ude nista prišla na ljubljanski policiji. Pač je pa prišel približno te dni nekdo na policijo povedati, da so se odpeljali približno pred 10 dnevi iz Tržiča trije gospodje z avtomobilom na Sušak in da se je eden vrnil, dva pa ne. Morda se nanaša včas na Sušaka na ta dva.

Kaj torej storiti? Moj predlog je: Ustanovi se poseben zavod, recimo pod imenom »Društvena banka« ali kakor se hoče. Lahko bi tudi ena izmed obstoječih bank prevzela nalogo, da ustanovi tak oddelk. Ta zavod bi imel nalogo organizirati in urediti vse denarno poslovanje društev in podobnih institucij, vitezlj knjigotrdce in izdajatelje časopisov, morda tudi gledališča, koncertne poslovalnice itd. ter bi vsakemu plažujočemu naročniku, članu, abonentu itd. uredil celoletno plačevanje vseh njegovih tozadevnih pristojbin tako, da bi jih razdelil v 12 enakih delov, istočasno bi zavod urejal poslovanje društvenih in pod, blagajn, kar bi zelo olajšalo delovanje društvenih odborov ter jim omogočil, da obračajo glavno pozornost na izvrševanje društvenih namenov, mesto, da izgubljajo časa z reševanjem — danes nerešljivega problema — kako izterjati članarine od ubogih članov. S svojimi inkasanti ali z odtegotvjanjem gotove mesečne kvote od mesečnih dohodkov bi istočasno saniral društvene finance ter uredil življenje uradnika, mallega trgovca, obrtnika itd., ki nima možnosti da bi jih uredil sam.

Morda bom bolj jasn, če navedem konkreten primer.

Gospod A je član petih društev, katerih skupna letna članarina znaša 256 Din. Naročen je na knjige Sl. Matice, Vodnikove družbe, na 3 revije, a tednika in 2 dnevnika s skupno naročnino 580 Din. Skupne dajatve znašajo torej letno Din 936 ali mesečno Din 78. V »Društveni banki« navede g. A. te podatke, a inkasant pride vsakega prvega k njemu ter kasira 78 Din.

Banka je seveda v zvezi z vsemi temi družvi, založništvi, upravami itd. Vse dobe vsak mesec pripadajočo kvoto vseh vplačil, a poleg tega točen obračun, po želji si pa lahko puste dostaviti denar in obračun šele koncem leta. S tem je istočasno zelo olajšano delo društvenim blagajnikom. Društvena banka ne pobira zase nobenih taks ali nagrad, ker ji shramba vse gotovine že itak vrže na obrestih dovolj zaslužka, da lahko z dobičkom vrši svoje posle.

Bao bi pa bilo potrebno: da je tak zavod strogo posloven in izvenstrankarski in da sstopi dovolj društev z njim v zvezo. Člani sami bi se skrbeli za to, da bi sledila tudi ostala društva, kajti posebnih plačevanj izven dogovorjenega roka si nihče ne bi več želel, če bi bilo mogoče shajati brez teh.

Torej gg. strokovnjaki: Hic Rhodus!

—nt—

boljših močeh. Korotan se je na so srečanje, ki pomeni vlek v poletni sezoni, dobro pripravil in ni zamudil nobene prilike, ki je vedla do izpolnitve močva oziroma do izboljšanja kondicije. Danes moremo od našega prvega močva, če igra v kompletni postavi, pričakovati tako v tehničnem kot taktičnem pogledu prvorazredno igro, treba je le, da si je v svesti naloge, ki ga čaka in da izrazi vse svoje znanje in zmoglosti. Ako bo to storilo v nedeljo, bo izpolnilo samo to, kar njegovi številni prijatelji od njega pričakujejo in uverjeni smo, da se v tem slučaju ni treba bati razočaranja. — Goste poznamo kot zelo borbene enoto, ki ne uvažeje toliko lepote igre kot efekt, izražen v golih. Ni brez tehničnih vrtil, vendar je glavno njeno orodje borbena in predvsem izredna vzdržljivost, v kateri domače nedvomno v veliki meri prekaša. Potrebno je torej, da belordeči prilagodijo svojo igro tem dejstvom. K nedeljski tekmi je pričakovati rekordnega obiska, vsaj tista razgibanost med simpatizerji, ki je predhodnica vsem »velikim dogodkom« na zelenem polju, kaže na to. Menda bodo pošteno »navijali« in si potem lastni tudi nekaj zaslug v slučaju zmage. — Pričetek tekme, kakor tudi ovent. predtekmo bomo še objavili.

Beležnica KOLEDAR.

Danes: Četrtek, 11. julija, katoličani:
Pij I. Medo.

DANASNJE PRIREDITVE.

Kino Matice: Carica Katarina (Elizabeta Bergner).

Kino Ideal: Kdo je morilec?

Kino Dvor: Sontik.

Kino Šiška: Erotikon.

Plavalna revija Ilirijancov ob 20.30 na kopališču Ilirije.

DEZURNE LESARNE.

Danes: Mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9, Ramor, Miklošičeva cesta 30, Gartner, Moste, Zaloška cesta.

Prometna nesreča

Ljubljana, 11. julija.

Na Tyrševi cesti v bližini Stadiona se je pripetila snoči težja nesreča. V mraku je privozil po cesti proti Posavju z motociklom neki oficir, ki se je zaletel v nasproti vozečega mesarskega pomočnika Antona Škodlarja, stanujočega na Borštnikovem trgu. Škodlar je padel z voza in si zlomil levo roko, po cesti je pa odletel tudi častnik in obležal s težimi poškodbami. Po oba poškodovanca je prišel reševalni avto, ki je odpeljal Škodlarja v javno, pone-srečenega oficirja pa v vojaško bolnico.

HLADNA DVORANA

Ludvik Wolff:

BOGINJA DOBROTE

Roman

Kako se je izpremenil, — je pomislila in srce jo je zabolelo pri tej misli in mučila se je z vprašanji, ki na nje ni mogla odgovoriti. Opetekla se je je nazaj na teraso, premagal jo je občutek da se potaplja in čutila je čudno trepenje planiti ven v noč.

Kakor da se je njena zavest razklala na dvoje. Mislila je, da stoji še vedno v temi, v resnici je pa že sedela za mizo nasproti Harlanda. Mehanično je jedla in na jeziku je imelaokus prsti.

Harland govori? Pripoveduje? Slišala je samo brenčanje muhe.

Potem je muha utihnila. Harland ni več govoril. Mučna tišina ga je bila prevzela. mirne misli so mu začele rojiti po glavi in strašno žal mu je bilo, da je padel tako globoko.

Ingelena je videla njegov upadli obraz, oslabele mišice in ugaslo barvo in vrgla se je nanj z vprašanjem. kakor bi hotela vzpodbuditi tega moža, ki je bil pustil samega sebe na cedilu.

— Ali ste bili v Curihi, gospod Harland? — Ni poznala svojega glasu.

Harland je počasi dvignil glavo, vrnil se je od nekod in vprašal: Kaj ste rekli?

— Ali ste bili v Curihi?

— Da, bil sem.

S trdim udarcem je stenska ura prebila tišino sobe.

— Kje ste stanovali, gospod Harland?

Odgovoril je zelo mirno, kakor da bi se bil že davno pripravil na to vprašanje: — V hotelu pri jezeru, kjer sva svoj čas stanovala.

Ingelena je komaj zadržala obupen krik. Harland je lagal. Ali pa je bil odgovoren za svojo laž?

V naslednjem hipu jo je prešinil občutek upora, porušila je vse bregove in pretrgala vse vezi. Dolge ure mučnega čakanja in strašnega nemira so ji vstale pred očmi in izmučeno srce je zahtevalo zadostitev. vsi živci so kričali, vsa narava se je postavila proti temu mislija bolesterne laži.

Ingelena je planila pokonci in zaklicala z neusmiljeno krutostjo mladosti: — Mislim, da ste že tako daleč gospod Harland.

Imela je občutek, da ji je odleglo, kakor da je premagala strup, ki je bil prišel v njeno telo, toda že se je ta občutek umaknil ledeni praznoti, ki je pogoltnila vse.

Harland se je ozrl na Ingeleno in sam ni vedel, kaj se godi z njo. Slišal je njen glas, ni pa razumel njenih besed. Ingelena je čutila njegov pogled, onemogel živalski pogled, in zbežala je iz sobe kakor morilka.

Sele zdaj pod vplivom pogleda bežečega dekleta se je Harlandu posvetilo v glavi. Osuplost je napravila njegovo telo neobčutljivo in ustvarila prvo misel: Tako daleč sem!

Druga njegova misel je bila dvom, da bi mogel doumeti misel: Tako daleč sem!

Tretja misel je ugotovila, da je govoril dvom glede »biti tako daleč« za prvo misel.

Harland se je postavil v bran. Pogled mu je begal po sobi. Videl je lesene oboje, kamin, uro, mizo, kozarce, nož in posodo s sadjem. Poskusil je govoriti, hotel je reči besedo jaz. Slišal je: Jaz. Čisto jasno je slišal.

Vstal je ves razburjen in izgovoril ves stavek: Jaz sem v Samadenu v vili na Monterači.

Skočil je k zrcalu in začel ogledovati svoj obraz. Spoznal je gospoda iz Berlina po imenu Harland.

Nisem še tako daleč, — je ugotovil brez posebnega veselja in omahnil na stol. Vzel je cigareto iz doze in jo pozabil prižgati. Z grozno je slišal žvenket igralnih znamk, hreščečo godbo, lajanje psička, Lantadil glas. Pogreznil se je v nekakšno pol spanje in z užitkom se je predal utrujenosti, nakupičeni v njegovem izčrpanem telesu.

Čez nekaj časa se je zavedel, znova je sklenil prižgati si cigareto, končno je pa opustil to namero. Sila njegovega odpora je bila strta. Ni se več boril, odložil je orožje. Obšla ga je topa brezbriznost do življenja in do smrti. Morda ima pa prav, — je pomislil. Mlada je in jasne oči ima, ki se ne dajo podkupiti. Sem tako daleč.

Napeti je moral vse sile, da je premagal svoje malodušje, vstal je, se opotekel na teraso in zrl topo v brezvezno noč, ki mu je plapolala nasproti kakor črn pajčolan. Iz groba sveta se ni razlegal noben glas. V taki noči se umira, je čutil Harland. Vrnil se je v sobo, ugasnil luč in krenil previdno po stopnicah v prvo nadstropje.

Njegova telesna izčrpanost je dočela potlačiti strah pred smrtjo. V popolnem duševnem miru je pripravil tablete in kozarec vode, sčel se je in legel na posteljo. Za hip ga je obšla silna želja po spanju, da se je zdelo, da je ne bo mogel premagati. Da bi se zdrnil, se je obrnil in opazil Kvanon, ki se mu je dobrodušno smehljala.

Kakor da ga je prešinila električna iskra, se je Harland namah streznil. Nisem še tako daleč, je spoznal naenkrat in z upanja polnimi očmi je obvisel na obrazu smehljajoče se boginje.

Zrl je Kvanon v oči, pogreznil se je v blaženo zamaknenost, iz katere ga je zdrnil ropot pri vratih. Obrnil se je in zagledal Ingeleno, ki se mu je bližala plaho, otožnega, prepadenega obraza. Nalik junakinji je stopila k po-

stetli, nemo so se ji premikale ustnice in v obupnem ihtenju je omahnila Harlandu na prsa.

Harland je čutil, kako ji v ihtenju drhti telo in začel jo je božati po svetlih laseh, da bi se pomirila. Zdal vem, kaj je sreča, je pomislil in ves srečen je poslušal mlado srce, utripajoče na njegovih prsih.

čudaštvo

ameriškega bogataša

Kdo je Death Valley Scott in odkod ima toliko denarja, da ga lahko na debelo razmetava

Najzanimivejši mož, ki se je o njem zadnje čase v Ameriki največ govorilo in pisalo, je Walter Scott ali Death Valley Scotty, kakor mu pravijo Američani. V južnovzhodni Kaliforniji, sredi strmih pečin, leži Death Valley. Dolina smrti, ki je dobil po nji Scott svoj priimek. To je najstrašnejša solna puščina v Ameriki, brez sence in brez vode. Tu je že mnogo ljudi umrlo od žeje in izčrpanosti. In iz tega groznega kraja je prišel Scotty, da si je pridobil po vsej Ameriki popularnost kakor malokateri ameriški pustolovec. Denar je razmetaval, da so se Američani kar čudili in vpraševali, odkod ga toliko ima. Toda že zdaj je ta uganka nerešena.

Walter Scott je bil rojen v Covingtonu, Kentucky, v 70. letih preteklega stoletja in že kot šestletni deček se je preselil v izčrpani starši v severno Nevado. Z 12 leti je prvič zagledal Dolino smrti, ko je pomagal gnati po nji živino. Pozneje je pomagal vojaštvu pri topografskih delih in tako je dobil spoznal to dolino groze. Kot jahaj je potoval z znanim cirkusom Buffalo Bill po vsem svetu in od marjorja Burkeja se je naučil reklamne umetnosti. Ko se je cirkus vrnil v Ameriko, je odšel Scott znova v Dolino smrti, kjer je živel ločeno od prijateljev, sam in skoraj pozabljen.

Kar se je pojavil leta 1905 s cilindrom na glavi in natovorjenim mežgom v mestu Barstowu, kjer je zahteval poseben vlak do Los Angelesa. Železniški uradnik je najprej odklonil njegovo zahtevo, ker se mu Scott po zunanosti ni zdel tak, da bi lahko plačal poseben vlak. Ko mu je pa Scott skozi okence pomolil svezjen bankovec, je bilo njegovi želji takoj ustreženo. V Los Angelesu je najel celo nadstropje najelegantnejšega hotela in začel je doslovno razmetavati denar. Hotel-skim uslužbencem je dajal po 50 dolarjev napitnine. Slednjic se je naveličal življenja v Los Angelesu in zahteval je poseben vlak do Chicaga. Dobil ga je takoj in v rekordnem času 45 ur je prepotoval vso Ameriko od zapada do vzhoda. V nekaterih krajih je vozil njegov vlak 170 km na uro. Za to je dal Scott strojevodji bogato napitnino.

Ko je prispel na vzhod, je vzbudil pozornost javnosti s tem, da je metal iz kočije ljudem drobšč kakor stari rimski bogataši. Če ga je kdo vprašal, odkod mu toliko bogastvo,

ŽENSKA DIPLOMACIJA.

Zena v modni trgovini možu: Tale obleka je lepa, toda remalo elegantna. Ona je elegantna, toda premalo trezna. Tale ni elegantna, vendar bi jo pa lahko nosila na potovanju. Tale bi mi lepo pristojala, pa je predraga. Kajter neki bi si izbrala? Kaj ne, možiček, da smem vzeti vse?

Vročina ni nevarna

Cvrli smo se zadnje dni na solnce, da smemo kaj obupavati pa zato ker hude vročine nismo vajeni. Pri nas je podnebje milo, zato nas spravi nekoliko hujša vročina ali mraz ta koj iz ravnotežja. Če bi pa pogledali v Afriko bi šele prav spoznali, kaj je neznosna vročina. Če imajo v Afriki 50° C v senci pravijo, da se je ozračje ohladilo, da si bodo od silne vročine oddahnili. Livingstone je bil zelo vesel, ki je prispel v januarju k reki Zambezi, kjer je znašala toplota v senci 38° C. Dejal je, da je to prijetna zima.

Pa tudi Avstralija je znana po svoji vročini. Tam imajo opoldne v senci 45 do 47° C, pa se nič ne pritožujejo. Tudi Rdeče morje je znano po hudi vročini. Čeprav se vrte na parniku vsi ventilatorji, je v medkrovi do 60° C, torej vročina, kakršne si pri nas niti misliti ne moremo. Vročina ne škoduje človeškemu organizmu tako, da bi je ne mogel prenesti. Pač pa lahko škoduje sladoled, ki si ga zaželi želodec. Sladoled nam pa prav nič ne pomaga proti vročini, kajti zmotno je misliti, da se s tem osvežimo in ohladimo. Učenjaki pravijo, da bi človeku ne škodovala niti vročina nad 100° C, toda dokaza za to še nimamo. Vročina okrog nas namreč ne vpliva na našo notranjo telesno toplotu, ki se regulira z odvajanjem vode v obliki potu. Vročine se nam torej ni treba bati, saj ljudje drugod še hujšo preneso.

K članku o Verdunu na 2. strani.

TAKTNOŠT.

— Draga sosed, niste mi že vrnil kavi-nega pribora, ki sem vam ga posodila pred dvema mesecema.

— Prav pravite, toda ta čas sem ga rabila še večkrat, pa vas nisem hotela tako pogosto nadlegovati.

NI SAM.

— Mislim, da bi mogli objaviti mo-jo pesem, saj sem že dolgo vrsto let vaš naročnik.

— Da, toda ozirati se moramo tudi na druge, ki so že dolgo naročeni na naš list.

Makulturni papi

proda

uprava „Slovenskega Naroda“.

Ljubljana, Knafljeva ulica šte. 5

RAZPIS SLUŽBE

Zanatska banka kraljevine Jugoslavije A. D. podruž-nica v Ljubljani razpisuje

mesto uradniškega pripravnika

Prošnji je priložiti originale ali poverjene prepise zadnjega šolskega spričevala in uradno izkaznico o jugoslovanskem državljanstvu.

Nekolkovane prošnje, opremljene z navedenimi dokazili, je vložiti do 16. julija t. l. pri Zanatski banki kraljevine Jugoslavije A. D. podružnici v Ljubljani.

V Ljubljani, dne 8. julija 1935.

Dvosobno stanovanje

oddam mirni stranki brez otrok s 1. avgustom. Kopaliska ul. 12.

Nova gostilna

je otvorena, palača bratje Rus, Bleiweisova 15, nasproti banske palače. Nudimo garantirano pristna dalmatinska vina, štajerska dolenska vina, čez ulico se ceneje. Sprejemamo abonente na dobro hrano. Solidna postrežba. Prepričajte se

Franc Terezija Tomšič, gostilničarica

»obrinski tera« prvovrsten l. Din 16. kraška šunka in sir
Gostilna
DRAGA GUSTIN
Kapljevska ulica

MALI OGLASI

V vseh malih oglasih velja beseda 50 para, davek Din 2.- Najmanjši znesek za mali oglas Din 8.-, davek Din 2.- Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu, lahko tudi v zamkah. — Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par davek 3.- Din
Najmanjši znesek 8 Din
ENTEL — AZUR — FLISE
izvirni ekspres
MATEJ & MIKEŠ, Ljubljana
(poleg hotela Struškaj)
54/L

Vsaka gospodinja zahtevaj za čiščenje kovin v bo-doče le

SERVITOR-VATO
EKSTRAKT d. z o. z.

JUBLJANA Gospodstvska 8.

PRODAM

Beseda 50 par. davek 2 Din
Najmanjši znesek 1 Din
LISTER SUKUNJICA
bourrett, skaut, sportne plače, pumparce in razno perilo ku-pite zelo poceni pri Preskerju, Sv. Petra cesta. 4-L

STALNA RAZPRODAJA
polnomastnega a la trapistov-skega sira v hlebkah in blo-kih

kilogram Din 16.—
Černe Oskar, Sv. Petra cesta 35, Ljubljana. 2199

BARJENA KOLESJA

ženska in moška, prodaja »Promete« (nasproti križevni-ške cerkve). 2200

ZNIŽANE CENE

dvokoles, otroških, igrač-nih, invalidskih vozilov, prevoznih smekaljev, motorjev, sivalnih strojev. Ceniki franko. »TRIBUNA« F. SATJEL, tovarna dvokoles in otroških vozilov, LJUBLJANA, Karlovska cesta šte. 4

GOTOVOST UŽITEK
»OLLA«
Gum.?
ZANESLJIVOST VESELJE

KLIŠARNA

Telef. 2490

Izvirne enobarvne in večbarvne čr-ne klišaje, enobarvne in večbarvne autotipije, kombinirane klišaje so navaden in finiji papir, klišaje po perorirah, slikah in risbah, rotokopirah in fotografirah za razglednice, re-klamne slike, vijačje

Jugografika

Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 23